

slušných správních předpisů, v hospodářském styku i proti zákonu o nekalé soutěži, není mu tento nedostatek na omluvu (rozh. čís. 12820 sb. n. s.) a nezabavuje ho objektivní soutěžní způsobilosti, ani možnosti soutěže.

Čís. 14351.

Přijala-li pojišťovna pojišťovací návrh za odchylných podmínek, zamítla jej ve skutečnosti a nedošlo k ujednání smlouvy. Pojistka, obsahující toto právně neúčinné přijetí, jest novým návrhem pojišťovny, jenž musí býti pojistníkem písemně přijat, byla-li podle tohoto nového návrhu vyhrazena pro veškeré prohlášení pojistníkovou písemná forma.

(Rozh. ze dne 4. května 1935, Rv I 970/33.)

Žalobce bydlící na Slovensku tvrdí, že uzavřel se žalovanou v P. (Čechy) dne 14. července 1931 pojišťovací smlouvu, již pojistil proti ohni úrodu, a že bylo ujednáno, že pojišťovací prémie je splatna dne 15. srpna 1931. Při požáru dne 28. července 1931 část úrody shořela, což žalobce oznámil pojišťovně, která též provedla likvidaci škody, již odmítla zaplatiti. Své stanovisko odůvodnila tím, že nebylo ujednáno nic o úvěru prémie do 15. srpna 1931, neboť tento návrh žalobcův uvedený v pojišťovacím návrhu nepřijala a také takové ustanovení v pojistce není. Naopak podle čl. 9 všeob. pojišťovacích podmínek jest pojistník povinen zapraviti úhrnnou premií i s vedlejšími poplatky, není-li nic ujednáno, v době, která je v pojistce stanovena jako počátek pojištění, a nastane-li pojistná příhoda před zaplacením, jest pojišťovatel prost závazku plniti, leč by byl nárok na premií uplatňoval. **P r o c e s n í s o u d** žalobu o vyplacení náhrady zamítl. **D ů v o d y:** Žalobce podal pojišťovací návrh, v němž splatnost prémie určena byla na 15. srpen 1931, kdežto žalovaná zaslala pojistku, podle níž byl stanoven počátek pojištění na 8. červenec 1931. Podle čl. 9 všeobecných pojišťovacích podmínek pro požární pojištění, které jsou připojeny k pojistce, jest první prémie i s vedlejšími poplatky, není-li nic jiného ujednáno, splatna v době, která jest stanovena jako počátek pojištění. Tím byl 8. červenec 1931. Jest tedy mezi pojišťovacím návrhem a pojistkou rozpor ohledně splatnosti pojišťovací prémie. Nedošlo tedy ke smlouvě a podle čl. 322 obch. zák. jest pojistku považovati za nový návrh, který mohl býti přijat podle čl. 8 podmínek jen písemně. To se však nestalo. Nevznikla tedy pojišťovací smlouva, neboť nedošlo k přijetí návrhu. Kdyby však přesto bylo pokládati mlčení žalobcovo za souhlas a vznikla platná smlouva, obsahovala by tato dohodu o splatnosti prémie počátkem pojištění, tedy 8. července 1931, neboť by došlo k přijetí návrhu žalované strany. V souzeném případě je nutno použiti norem práva platného v historických zemích, neboť pojistka byla vystavena v P. a tedy i nový návrh byl tam podán (*locus regit actum*). Nedošlo-li tedy k smlouvě, nemůže žalobce se s úspěchem domáhati jejího plnění. Ale ani v případě, že došlo k přijetí nového návrhu žalované žalobcem mlčky, není žaloba oprávněna. Tu by bylo ujednáno, že prémie je splatna dne

8. července 1931 a ani sám žalobce netvrdí, že by ji v ten den zaplatil. Mohla by tedy žalovaná pojišťovna podle čl. 9 odst. 2 podmínek odstoupiti od smlouvy, což také učinila, odmítnuvši dopisem ze dne 8. října 1931 vyplátiti pojištěnou částku. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání. D ů v o d y: Návrh pojišťovací byl ze Slovenska poslán do P. k ředitelství žalované pojišťovny k rozhodnutí o přijetí, tato však nepřijala jej beze změny, nýbrž vyhotovila a zaslala žalobci jako navrhovateli pojistku, která se ohledně splatnosti prémie od návrhu jeho odchylovala, odvolávajíc se na připojené k ní pojišťovací podmínky, které ustanovovaly v tom směru jiné předpisy. Žalobce pojistku tu mlčky podržel. Podle čl. 322 obch. zák. v historických zemích platného a podle obdobného ustanovení obch. zákona na Slovensku platného, platí přijetí návrhu pod jinými podmínkami nebo s nějakými obmezeními za odmítnutí návrhu spojené s novým návrhem. Poněvadž pak podle tohoto nového návrhu žalované strany, a sice podle čl. 8 pojišťovacích podmínek k němu připojených a jeho integrující část tvořících pro všechna prohlášení pojistníkova, tedy i pro přijetí tohoto nového návrhu a v důsledku toho pro definitivní uzavření pojišťovací smlouvy bylo třeba písemné formy, pouhým podržením pojistky mlčky k uzavření téže nedošlo, když žalobce písemně svůj souhlas s ní a její přijetí do P. neoznámil. Pakli však k platné smlouvě mezi spornými stranami nedošlo, právem prvý soud žalobu (domáhající se plnění z ní, t. j. zaplacení odškodného) zamítl a žalobce by se podle daného stavu věci mohl domáhati toliko vrácení prémie, kdyby ji byl snad dodatečně zaplatil. Otázka, podle kterého práva sporný případ posuzovati, je tu irelevantní. Kdyby byla žalovaná pojišťovna návrh žalobcův beze změny akceptovala vystavením a odesláním odpovídající mu pojistky, bylo by nade vši pochybnost platilo právo v Čechách platící. Kdyby byl žalobce nový návrh žalované pojišťovny záležející v zaslané mu pojistce obsahující ustanovení odchylná od jeho pojišťovacího návrhu byl písemným oznámením do P. zaslaným přijal, došlo by tu k uzavření smlouvy pojišťovací na Slovensku a bylo třeba posuzovati případ podle práva na Slovensku platného. Poněvadž však žalobce ve smyslu žalovanou stranou položených pojišťovacích podmínek se o jeho přijetí písemně nevyjádřil a k uzavření smlouvy tedy vůbec nedošlo a právo na Slovensku platné nemá předpisu zakazujícího kladení takové podmínky, t. j. písemného přijetí k perfekci smlouvy, není tu rozporu, ať se posuzuje případ podle práva toho či onoho a závěr je stejný, k smlouvě platně totiž nedošlo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Ze zjištění nižších soudu plyne, že žalovaná pojišťovna přijala pojišťovací návrh za odchylných podmínek. Tímto přijetím, jež jest pokládati jak podle práva platného v historických zemích (čl. 322 obch. zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 1 ř. z. z r. 1863), tak podle práva platného na Slovensku (§ 319 zákonného článku XXXVII z r. 1875) za zamítnutí, pojišťovací smlouva nebyla ujednána (srov. rozh. čís. 3300 sb. n. s. a K. čís. 1323/902). Ve smyslu těchto zákonných ustanovení

jest však pojistku, obsahující takovéto právně neúčinné přijetí míti zároveň za nový návrh, ale ani ten nebyl žalobcem přijat, ježto nedošlo v tom směru k písemnému projevu. Nešlo o sečkání s placením prémie, jejíž splatnost byla jinak shodně ujednána, nýbrž o určení splatnosti samé, jež mělo dokonce nastati až po uplynutí pojišťovací doby (aspoň ohledně pojištěného obilí), a jí se právě týkal rozpor v projevu stran, pro který k pojišťovací smlouvě nedošlo. Nezáleží tudíž na tom, zda se posuzuje sporný případ podle práva platného v historických zemích, či podle práva platného na Slovensku, neboť podle toho ani podle onoho pojišťovací smlouva nevznikla a tedy ani nevznikl platný závazek pojišťovny. Na tom nemohou nic změnit ustanovení zákonného článku XXXVII:1875, na něž se dovolatel odvolává. Z úvah předchozích totiž plyne, že dovolatel marně poukazuje na § 473 třetí odstavec tohoto zákonného článku, neboť § 473 předpokládá zásadní dohodu stran o placení pojistného. Ustanovení § 468 téhož zákonného článku třetí a čtvrtý odstavec nemůže přicházeti v úvahu, poněvadž skutkový předpoklad tohoto zákonného předpisu — vznik pojišťovací smlouvy zápisem pojišťovacího návrhu v knihách pojišťovny — by vedl k závěru, že ke smlouvě došlo u pojišťovny samé, tedy v sídle jejím, jež jest v oblasti jiného práva, nežli kterého se žalobce dovolává.

Čís. 14352.

Ustanovení § 32 odst. 3 zákona o pojišťovací smlouvě ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. z. jest nutící pravidlo, ale jen ve prospěch pojistníků.

(Rozh. ze dne 4. května 1935, Rv I 1039/33.)

Žalobce pojistil u žalované pojišťovny proti ohni obytné stavení a různé movitosti. Po uzavření pojišťovací smlouvy domek i s četnými pojištěnými věcmi vyhořel. Žalovaná odepřela žalobci vyplatiti pojistný obnos s poukazem na § 31 odst. 7 všeobecných pojišťovacích podmínek. Podle nich zaniká nárok na náhradu, jestliže pojištěný při vyšetřování škody provinil se podvodným udáním neb zatajením, zejména jestliže podstatně přehání výši škody, jakož i udává, že zničeny nebo poškozeny byly předměty, kterých tu před škodou nebylo. Jednání odporující tomuto ustanovení spatřovala žalovaná pojišťovna v tom, že při odhadu škody bylo žalobcem a jeho manželkou do protokolu udáno, že shořely modré a šedé mužské šaty, ačkoliv to neodpovídalo skutečnosti, poněvadž šaty ty byly dodatečně nalezeny. **P r o c e s n í s o u d** uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Při likvidaci škody byla pouze manželka žalobcova, jenž byl tehdy ve vyšetřovací vazbě. Po onom neštěstí, které žalobce stihlo, nemohla si jeho manželka přesně uvědomiti, které předměty byly zničeny, a označila-li za zničené dvoje šaty, neučinila tak z podvoného a zlého úmyslu, aby získala větší odškodné, nýbrž z neznalosti a nevědomosti omluvitelné jejím stavem. Vždyť naproti tomu neohlásila některé věci, které byly pojištěny a shořely, a při vyšetřování požáru nemohla ani určitě říci, které věci shořely a které se zachránily. Žalobce ihned, jakmile se vrátil z vazby, ohlásil tento omyl pojišťovně. Ani postup vyšetřování škody likvidátorem N-em nepokládá soud za správný. Když tomuto bylo o šatech něco určitějšího známo, neměl využívat nevědomosti man-